

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ” มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแทนครัวเรือนเกษตรกรผู้ที่อาศัยในพื้นที่ตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 11 หมู่บ้าน เป็นประชากรทั้งหมด 7,689 ครัวเรือน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรมีจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงมาเพียง 6 หมู่บ้าน โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane (สุชาติ, 2546) ดังนี้

$$n = \frac{N}{(1+Ne^2)}$$

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากรทั้งหมด

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดค่านัยสำคัญที่ 0.05 โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ 5 % จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 380 คน

ตารางที่ 2 การสุ่มตัวอย่างประชากรในตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนตัวอย่าง
2	217	45
4	177	37
5	1062	219
6	139	29
7	152	31
8	93	19
รวม	1840	380

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์ มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (closed – ended questions) และคำถามปลายเปิด (open – ended questions) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของเกษตรกรต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกรในตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกรในตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

2.1 วิธีการสร้างเครื่องมือ

1) ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรวิจัยเพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยเพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2) กำหนดกรอบของเนื้อหาและข้อคำถามให้สอดคล้องกับแนวคิดในการวิจัย

3) นำเครื่องมือที่จัดสร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบให้ความคิดเห็น จากนั้นนำเครื่องมือดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ

2.2 รายละเอียดของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้รวมของครัวเรือน รายได้จากภาคการเกษตร รายได้นอกภาคการเกษตร รายได้จากการให้บริการการท่องเที่ยว จำนวนพื้นที่ถือครองทางการเกษตร จำนวนกลุ่มที่เป็นสมาชิก หนี้สิน การให้ความร่วมมือในด้านการพัฒนาหมู่บ้าน สถานภาพทางสังคม กิจกรรมทางการเกษตร ระยะห่างจากแหล่งท่องเที่ยว และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีจำนวนคำถามทั้งหมด 14 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของเกษตรกรต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มี ข้อคำถามอยู่ 12 ประเด็น โดยให้แสดงความคิดเห็นว่าแต่ละประเด็นเกษตรกรเห็นด้วยเพียงใด ตามมาตรวัด 5 ระดับของ Likert scale ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

การแปลความหมายระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรใช้วิธีนำค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็น (Weight mean Score) ในแต่ละประเด็นมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	คะแนน
เห็นด้วย	ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยถามความคิดเห็นของเกษตรกรต่อระดับการเข้ามามีส่วนร่วมใน 4 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติตาม และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล โดยมีมาตรวัดความคิดเห็นต่อระดับการเข้ามามีส่วนร่วม 4 ระดับดังนี้

ร่วมมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ร่วมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ร่วมน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ร่วมน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

การแปลความหมายระดับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรใช้วิธีนำค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นในแต่ละประเด็นมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ร่วมมาก	ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.26 - 4.00	คะแนน
ร่วมปานกลาง	ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.25	คะแนน
ร่วมน้อย	ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.76 - 2.50	คะแนน
ร่วมน้อยที่สุด	ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.75	คะแนน

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะของเกษตรกรในเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในส่วนคำถามเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 7 ประเด็น โดยให้เกษตรกรแสดงความคิดเห็นต่อแต่ละประเด็นว่าเป็นปัญหาในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใด โดยมีมาตรวัดระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้

เป็นปัญหามากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
เป็นปัญหามาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
เป็นปัญหาปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
เป็นปัญหาน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
เป็นปัญหาน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

การแปลความหมายระดับปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ใช้วิธีนำค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นในแต่ละประเด็นมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

เป็นปัญหามากที่สุด	ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	คะแนน
เป็นปัญหามาก	ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	คะแนน
เป็นปัญหาปานกลาง	ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	คะแนน
เป็นปัญหาน้อย	ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	คะแนน
เป็นปัญหาน้อยที่สุด	ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	คะแนน

ส่วนคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นคำถามในลักษณะแบบ ปลายเปิด ให้เกษตรกรแสดงความคิดเห็น

2.3 การทดสอบแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยจะทำการทดสอบแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อทดสอบความเที่ยงตรง ตรวจสอบ วิเคราะห์ ปรับปรุง และแก้ไขให้ถูกต้องเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการจะวัด (Content Validity) มากยิ่งขึ้น แล้วนำไปตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบสัมภาษณ์ โดยไปทดลองสัมภาษณ์ประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ใช้ศึกษาจำนวน 10 ราย จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 2 ทศนคติของเกษตรกรต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่า Reliability Coefficient ปรากฏว่าแบบสัมภาษณ์แต่ละตอนมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ดังนี้

ตอนที่ 2 ได้ค่า $\alpha = 0.8380$

ตอนที่ 3 (การค้นหาคำปัญหา) ได้ค่า $\alpha = 0.9939$

(วางแผนและดำเนินกิจกรรม) ได้ค่า $\alpha = 0.9952$

(ลงทุนและปฏิบัติตาม) ได้ค่า $\alpha = 0.9959$

(ติดตามและประเมินผล) ได้ค่า $\alpha = 0.9959$

ตอนที่ 4 ได้ค่า $\alpha = 0.8751$

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอนคือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล โดยสัมภาษณ์ตัวแทนของครัวเรือน ที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการต่างๆ และเว็บไซต์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/ PC for Windows (Statistical Package for Social Science) สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

5. สถานที่ดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในพื้นที่ ตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัด นนทบุรี

6. ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาประมาณ 6 เดือน ก่อตั้งตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. 2549 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2549

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved